

บทคัดย่อ

โครงการพัฒนาพันธุ์พริกโดยเกษตรกรมีส่วนร่วม ระยะที่ 3 ดำเนินการพัฒนาพันธุ์พริกกะเหรี่ยงที่ให้ผลผลิตสูงและมีศักยภาพสำหรับเป็นต้นทุนการเป็นแหล่งผลิตอาหาร และเป็นครัวของโลก สร้างเกษตรกรต้นแบบ ณ อ. พบพระ จ. ตาก ที่สามารถผลิตพริกและเมล็ดพันธุ์เข้าสู่ระบบการผลิตพืชได้อย่างยั่งยืน และศึกษาปัจจัยทางภูมิศาสตร์และระบบการปลูกที่สามารถเป็นข้อมูลสำหรับผลิตพริกกะเหรี่ยงในพื้นที่อื่นๆ ที่มีศักยภาพ ระหว่างมิถุนายน พ.ศ. 2554 ถึงพฤศจิกายน พ.ศ. 2555 ณ จ. ลำปาง และ จ. ตาก

ผลการดำเนินงานได้รับการรับรองพันธุ์พริกขึ้นทะเบียนตามพระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม พ.ศ. 2555 จำนวน 8 พันธุ์ คือ พันธุ์คีรีราษฎร์ 1 ถึง พันธุ์คีรีราษฎร์ 8 พบว่า พันธุ์คีรีราษฎร์ 4 คีรีราษฎร์ 7 และ คีรีราษฎร์ 1 ได้รับการประเมินลักษณะต้นและผลสูงสุดและรองลงมาโดยเกษตรกรและภาคเอกชน พันธุ์คีรีราษฎร์ 7 และ คีรีราษฎร์ 1 ที่ปลูกระบบเชิงเดี่ยว ณ จ. ลำปาง ระหว่างกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ถึง พฤษภาคม พ.ศ. 2555 ให้ผลผลิตต่อไร่ 1.0 และ 0.7 ตัน พันธุ์คีรีราษฎร์ 7 ให้ผลผลิตมากกว่าพันธุ์มาตรฐาน ร้อยละ 21 และเก็บเกี่ยวผลผลิตระหว่างเดือนธันวาคมถึงพฤษภาคม ให้ผลกำไร 44,283 บาทต่อไร่ การพัฒนาพันธุ์พริกกะเหรี่ยง 4 ประชากรคัดเลือกสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตหรือแคบไซซินอยด์สูง และจัดทำฐานข้อมูลพันธุ์พริกกะเหรี่ยง 56 สายพันธุ์ และพันธุ์กรรมพริกพื้นเมืองซึ่งรวบรวมและประเมิน จำนวน 559 สายพันธุ์ เพื่อเป็นต้นทุนในการพัฒนาพันธุ์ต่อไป

การสร้างเกษตรกรต้นแบบ ณ อ. พบพระ จ. ตาก ดำเนินการ 4 ครั้ง ได้แก่ โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตพริกปลอดภัย 2 ครั้ง วันที่ 3 มิถุนายน พ.ศ. 2554 และ วันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2554 มีเกษตรกรร่วม 209 ราย การจัดทำแปลงสาธิตเพื่อผลิตพริกแบบปลอดภัยในระบบการปลูกพริกแซมข้าวโพดในสภาพอาศัยน้ำฝน จำนวน 3 แปลง การจัดโครงการแปลงสาธิต “พันธุ์พริกคีรีราษฎร์” ณ สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จ. ลำปาง วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2554 และมีผู้ร่วมงาน 14 คน และ โครงการพัฒนาศักยภาพและเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกษตรกรรมยั่งยืนระดับชาติ ณ จ. ตาก วันที่ 20 – 22 พฤศจิกายน 2555 มีผู้ร่วมงาน 32 คน

พื้นที่ จ. ลำปาง และ จ. ตาก มีภูมิอากาศแตกต่างกัน การปลูกพริก จ. ลำปาง ในระบบปลูกพริกแซมข้าวโพดแถวคู่ อัตรา 10,000 ต้นต่อไร่ ให้ผลผลิตสูงกว่าระบบอื่นๆ พบว่า พันธุ์พริก คีรีราษฎร์ 3 และ คีรีราษฎร์ 5 ให้ผลผลิตสูงสุดและรองลงมา เท่ากับ 0.70 และ 0.66 ตัน การปลูกพริกแซมข้าวโพดแถวเดี่ยว ณ จ. ตาก พันธุ์คีรีราษฎร์ 2 และ คีรีราษฎร์ 1 ให้ผลผลิตสดต่อไร่ 0.21 และ 0.10 ตัน การผลิตพริกกะเหรี่ยงสามารถเพิ่มผลตอบแทนที่คุ้มค่าแก่เกษตรกรโดยการเลือกพันธุ์ระบบปลูกและระยะเวลาปลูกที่เหมาะสม

Abstract

The improvement of chili varieties by participated farmers was managed to bred high yield and potential of Karen type chili for food and world kitchen costs. To created model farmers produced fresh and seed chili last products in Phob Phra district, Tak province and studied geography factors and crop systems for the other potential areas during June 2011 to November, 2012 in Lampang and Tak provinces. Performance certified seed chili varieties Registration Act 2518 on March 28 2012, 8 varieties such as Kiriraj 1 to Kiriraj 8. Kiriraj 4, Kiriraj 7 and Kiriraj 1 had been evaluated and the result was the highest and and second highest by farmers and private sectors. Kiriraj 7 and Kiriraj 1 varieties were yielded 1.0 and 0.7 ton per rai by monoculture system in Lampang province during July 2011 to May 2012. Kiriraj 7 variety fresh yield harvested 21 % more than standard variety during harvest period during December to May and 44,283 profits per rai. The 4 Karen type chili populations were selectively bred to high yield or capsaicinoids. All 559 collected and evaluated native accessions and 56 elited lines were set database for next breeding costs.

Model farmers were created 4 times in Phob Phra district, Tak province. The twice times of the technology to safe chili productions on June 4 and 8, 2011 and 209 attended farmers, and 3 safe corn intercrop, rain irrigation chili demonstrable farms, demonstration project “Chili Variety Kiriraj” on March 24, 2012 in Lampang province and 14 attended participants and national sustainable agriculture exchanged and learned for 32 developed potential participants on November 20 to 22, 2012 in Tak province.

Lampang and Tak areas were different in meteological data. Double rows in intercrop corn system with 10,000 chili plants was higher than the other systems. Kiriraj 3 and Kiriraj 5 varieties were the highest and second highest yield qually 0.70 and 0.66 ton/rai. Kiriraj 2 and Kiriraj 1 were yielded 0.21 and 0.1 ton/rai with single row intercrop corn system in Tak province. Karen chili production can increase return to farmers by choosing suitable varieties, crop systems and periods.